

NIEUWTJES UIT DE WETENSCHAPPELIJK-HISTORISCHE WERELD

De fakulteit der geneeskunde van de Gentse Universiteit, met de medewerking van het Provinciaal Bestuur van Oost-Vlaanderen, van het Stadsbestuur, van de Broeders van Liefde (Guislain-gesticht) en van de Centrale Bibliotheek der Universiteit, houdt op 15 november 1960 een plechtige academische herdenking van Jozef Guislain ter gelegenheid van de honderdste verjaring van zijn overlijden. Een tentoonstelling « J. Guislain » wordt opengesteld in de Aula der Rijksuniversiteit van 16 tot 30 november 1960. Beter laat dan nooit!

**
*

De Belgische Akademie voor Geneeskunde heeft, voor de eerste maal, de prijs Frans Jonckheere voor een belangrijke bijdrage tot de geschiedenis van de geneeskunde, toegekend aan Prof. M. Florin, van de Luikse universiteit, voor diens gezamenlijk werk, meer in het bijzonder voor de boeken : **Un prince, deux préfets, Théorie cellulaire dans l'œuvre de Théodore Schwann** en **Médecine et Médecins au pays de Liège**.

**
*

Het rektorat van de Gentse Universiteit gaf de **Liber Memorialis 1913-1960** van haar medische fakulteit uit : 108 levensberichten en bibliografieën. Het is al met al een ponderous dokument van 498 bladz., dat de komende geslachten veel belangrijks biedt om er de geschiedenis uit op te maken van wat aan en rond deze fakulteit in het gegeven verloop van tijd is voorgevallen. A. Bessemans haalt een rekord, met 20 bladzijden vol titels van wetenschappelijke bijdragen. Er zijn ook hoogleraren die niets schreven, of althans van wie niets vermeld wordt : de al te nederigen!

**
*

Van 21 oktober tot 31 december gaat in de Albert I-Bibliotheek te Brussel een merkwaardige tentoonstelling van 15de- en 16de-eeuwse drukken door onder de titel « Oude Drukken uit de Nederlanden ». Reeds eerder (van 29 aug. tot 9 okt.) werd

dezelfde verzameling geëxposeerd in Den Haag. De boeken zijn voor het grootste deel afkomstig uit de vermaarde bibliotheek van de hertogen van Arenberg, maar thans eigendom van de Amerikaanse bibliofiel Lessing J. Rosenwald, die de Koninklijke Bibliotheken van Den Haag en Brussel heeft aangeboden, deze kostbare drukken nog één maal in hun land van herkomst te exposeren.

Onder deze tweehonderd werken, gedrukt tussen 1473 en 1595, zijn er verschillende van belang voor de geschiedenis van de wetenschappen in de Nederlanden. Naast een meetkundeboekje, pronostikaties en kalengiers, vindt men o. a. twee uitgaven van Petrus Apianus « *Cosmographie* » door Gemma Frisius, verder herbaria, distileerboekjes, werkjes over artseneijbereidkunde, bijv. een Nederlandse vertaling van werk van Hieronymus Brunschwig en van Paracelsus. Ook enkele geneeskundige tractaten verdienen een bijzondere vermelding, o. a. « *Dat Regiment der Ghesontheyt* » (Antwerpen, c. 1510) en « *Een excellent tractaet leerende hoemen alle ghebreken der pocken sal moghen ghenesen... ghetoghen uut den boecken des... Theophrastus Paracelses* » (Antwerpen, 1553). Van deze beide werkjes is het hier geëxposeerde exemplaar het enig bekende.

**
*

Onze medewerker dh. E. Frison werd om zijn verdiensten als micrograaf en schrijver van belangrijke publikaties over de geschiedenis van de microscoop Honorary Member benoemd van de sedert 1865 te Londen bloeiende Quekett Microscopical Club.

**
*

Tijdens de Geneeskundige Dagen te Antwerpen werd een zitting gewijd aan « *Geschiedenis en Geneeskunde* ». Op zondag 25 september 1960 werden volgende lezingen gehouden : J. van Lennep over « *Het 14de boek van Plinius de Oude* », P. Janssens over « *De Venusbeeldjes en de gemiddelde levensduur in de prehistorie* » en J. Pines over « *Des médecins juifs au service de la Papauté du XIIème au XVIIème siècle* ».

**
*

Op 21 juli jl. werd te St. Hubert in een complex uit de XVIIIde eeuw waarin zich de laatste hoogoven met houtskool bevindt, het museum van de oude metaalbewerking geopend. In het museum zijn voorwerpen die verband houden met de smederij in vroeger tijden, een dokumentatie over de ontwikkeling van de ijzerbewerking en twee zalen die gewijd zijn aan de oude ambachten in de Ardennen.

**
*

Het Utrechts Universiteitsmuseum is dank zij de aankoop — met behulp van de

Ned. Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde en andere tandheelkundige organisaties — in het bezit gekomen van de unieke verzameling van de in 1947 overleden heer Kalman Klein. De verzameling bevat een duizendtal boeken tussen 1530 en 1885 over tandheelkunde verschenen, d. i. de helft van de gekende literatuur uit die periode. Daaronder vindt men het in het duits geschreven « *Zene Artzney* » van 1546, waarvan slechts drie exemplaren bekend zijn en het « *Libellus de dentibus* » van Bartholomaeus Eustachius te Venetië verschenen in 1563. De collectie bevat verder een 250 prenten met tandheelkundige voorstellingen, waaronder karikaturen o. a. van Daumier. Bovendien bevinden zich in de verzameling een 500-tal oude tandheelkundige instrumenten, oude extraktie-tangen, de z.g. pelikanen en tandsleutels, tandenborstels, tongschrapers en tandenstokers. Tot de belangrijkste stukken behoort een mooi kistje met instrumenten, dat toebehoort heeft aan en gebruikt werd door Maria Theresia, aartshertogin van Oostenrijk.

**
*

Op 5 en 6 november 1960 had te Breda de najaarsvergadering plaats van het **Genootschap voor Geschiedenis der Geneeskunde, Wiskunde en Natuurwetenschappen**. Een groot aantal deelnemers uit het zuiden was aanwezig.

**
*

Te Londen had van 28 tot 30 september 1960 het eerste Brits Kongres voor de Geschiedenis van de Geneeskunde en de Farmacie plaats. Het algemeen thema luidde : de evolutie van de medische praktijk in Groot-Brittanje. Er was een historische tentoonstelling aan het kongres verbonden. Lord Cohen of Birkenhead sprak een merkwaardige slotrede uit. De verhandelingen van het kongres zullen in het voorjaar van 1961 verschijnen bij Pitman Medical Publishing Company Lim. tegen de prijs van 25 sh.

**
*

Te Parijs werd op 28 oktober 1960, in een speciale zitting van de **Société d'histoire de la Médecine**, Dr. E. Wickesheimer, de nestor onder de beoefenaars der *historia medica*, gehuldigd ter gelegenheid van zijn tachtigste verjaardag.